

Joves guia de Mataró

Mariona Graell¹

Origen del projecte

El per què del projecte

La realitat que ens envolta és cada cop més complexa, van apareixen nous reptes que ens obliguen a adaptar-nos noves situacions. En aquest cas voldria ubicar-me a la ciutat de Mataró, amb un emergent i augment de població nouvinguda que fa que administracions i entitats educatives se sentin desbordats. És en aquest context on apareix el projecte de joves guia. Sorgeix des de l'ajuntament de Mataró l'any 2001, pròpiament en el programa de Nova ciutadania². Es vol atendre la població nouvinguda que hi ha a la societat tot treballant la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. El projecte joves guies atén unes necessitats directament dirigides als centres educatius, com a conseqüència de l'augment de guetos als centres, visiblement a les hores de pati. Pretén ser una eina i un recurs per poder tractar aquesta temàtica, tot impulsant i facilitant la socialització dels joves nouvinguts al territori i la societat d'acollida, especialment l'escola. Per tant, es vol evitar i en alguns casos disminuir l'efecte de rebuig social en els instituts, és a dir, es vol erradicar la formació de grups tancats amb unes característiques pròpies i diferenciades que fan que segreguin de la resta dels joves dels instituts.

Definició, destinataris i objectius

El projecte vol afavorir la integració dels adolescents i joves, formant, per un costat, als joves que vulguin ser acollidors, per tant guies, per l'altre, donant resposta a una necessitat del jove nouvingut que en molts casos se sent perdut.

Els destinataris del projecte, per tant, són els joves i adolescents nouvinguts i els joves guies. Alumnes d'entre primer i quart d'ESO, tant als ja alumnes dels instituts com als nouvinguts.

El projecte de joves guia aspira a l'interrelació dels joves que són del centre amb els joves que arriben de nou. L'acollida, doncs, és la que ajuda a potenciar i afavorir les relacions amb els nouvinguts en relació a tots aquells aspectes en els que es podrien sentir perduts dins del centre, i és el jove guia el qui fa de pont entre el nouvingut i el centre, tant normatiu com relacional. La formació que reben els joves guia és bàsicament la que

¹ Mariona Graell és membre del Grup de Recerca en Educació Moral de la Universitat de Barcelona i becària del Departament de Teoria i Història de la Facultat de Pedagogia de la mateixa universitat (marionagraell@ub.edu)
² Agraïm a tot l'equip que treballa en aquest projecte des de Nova Ciutadania, molt especialment a l'Elena Carrasco i a la Cristina Alsina, pel suport i les facilitats que ens han donat, per poder seguir el projecte, per l'atenció que ens han prestat i per la bona rebuda que hem tingut. Sense elles aquesta experiència no hagués estat narrada. Moltes gràcies.

necessitaran en per poder acollir al jove nouvingut; prioritàriament d'habilitats socials i normativa i característiques del centre. Aquests coneixements són assolits quan els joves són subjectes actius en el procés d'ensenyament-aprenentatge i la metodologia que s'usa per tal de facilitar aquesta tasca és a partir de dinàmiques. Això fa que els alumnes siguin explícitament voluntaris per actuar i involucrar-se en el projecte. Un cop que aquests han estat formats, es realitza la següent part del projecte. Els joves guies realitzaran la seva tasca a l'arribada d'un nouvingut. Cal tenir en compte que aquesta tasca serà desenvolupada amb l'ajuda del referent del centre que és la persona que realitzarà el seguiment.

Joves guia i aprenentatge servei

Els projectes d'aprenentatge servei tenen una sèrie de característiques que potencien que els aprenentatges, sorgeixin de realitat amb la que es treballen.

Es podria afirmar que el projecte de joves guies també posseeixen uns trets pedagògics que coincideixen molt bé amb els de l'APS. Els joves guies és un projecte educatiu amb utilitat social, per que parteix d'una necessitat socials específiques. Vol donar eines als centres docents per tal de resoldre la problemàtica de cohesió social. A partir d'aquestes necessitats es realitzen uns aprenentatges que ajuden al jove guia a entendre millor la problemàtica i pensar quines són les solucions més comuns.

Quan els joves guies han obtinguts uns aprenentatges específics ja poden començar a realitzar el servei. Es realitzarà a partir dels aprenentatges que s'han treballat prèviament i alhora es desenvoluparan una sèrie de valors que potencien la participació ciutadana i reflexió continua.

Els joves començaran a assolir una sèrie d'aptituds que aniran desenvolupant al llarg d'aquesta experiència. La reciprocitat també és un element que es treballa en aquest projecte, doncs els joves guia i els nouvinguts van desenvolupant qualitats personals. Tot això, alhora produeix un impacte formatiu i transformador, tant als actors participants

com a l'entorn educatiu on s'aplica el projecte. Els partners que participen en aquesta experiència i alhora fa que sigui més complexa, son per un costat el centre educatiu i per l'altre, l'ajuntament de Mataró des de Nova Ciutadania.

Podem afirmar³ que el projecte de Joves Guies és una experiència d'aprenentatge servei per que assoleix els cinc requisits bàsics per que sigui APS. Es dona una formació a un grup de joves amb la finalitat que aquests després voluntàriament ofereixin al centre un servei. Aquesta formació anirà intencionadament dirigida a un servei. Aquest que realitzen va dirigit directament als nouvinguts i indirectament a la societat educativa, i això fa que els joves guia aprenguin des d'una continua participació i reflexió tant de la formació com i del servei, a partir de l'experiència; és a dir, els joves aprenen des de dues vessants, una en la formació i un altre més experiencial i vivencial en el servei.

En aquest projecte no surt només beneficiat el Jove Guia pel procés d'aprenentatge que obté, sinó també el nouvingut, doncs és acompanyat en els primers dies al centre si es necessari sinó en molts casos, i el propi centre doncs es comencen a veure amb més naturalitat relacions personals intercultural, i això fa que s'enriqueixi el propi centre.

Parts del projecte

Fer els contactes

Per poder començar amb el projecte són necessaris els primers contactes, doncs aquest projecte no depèn només d'una sola institució, sinó que hi ha una interconnexió entre dues. És quan es posa en marxa el projecte i es porta a terme amb el partenariat. Aquest procés és llarg, doncs establir vincles és una de les tasques més difícils a realitzar. És el moment en el que les dues entitats que treballaran conjuntament es posen en contacte, i d'aquí dependrà en bona part de com anirà el projecte en el seu futur.

En aquesta primera reunió assisteix la tècnica de l'ajuntament, l'equip directiu del centre i l'educador que realitzarà la formació. És el moment de presentar el projecte i anar adaptant-lo al clima i necessitat del centre; especificant quins són els elements claus per tal que el projecte funcioni, la implicació del referent, la creació d'espais temporals i físics per desenvolupar l'acció i la comunicació continua entre el referent i l'educador.

Un cop que s'han establert els punts claus, el referent i l'educador es posen en marxa i preparen la sensibilització de l'alumnat amb molta cura, doncs dependrà de com s'expliqui el projecte a l'alumnat per que aquest s'apunti. Cal destacar que l'alumnat realitzarà l'activitat que se'ls proposa de manera voluntària. Per tant, s'ha de pensar com atraure i motivar als joves per tal que aquest hi vulguin participar. Entre l'educador i el referent determinen quina és la millor manera de transmetre el projecte; en les tutories, en els espais d'entre classes, en les assignatures en les que el referent té contacte amb el grup, a través d'altres professors, etc., i d'aquesta manera atraure a quants més joves millor.

Els joves que estiguin interessats en un primer moment seran citats per assistir a una reunió on l'educador de Nova Ciutadania que serà el principal agent emissor de l'explicació del projecte. Se'ls informa del projecte i de la necessitat d'aquest com a resposta a les necessitats dels seus companys nouvinguts. S'explica la funció que realitzaran

³ L'experiència dels joves guia s'ha pogut enregistrar com a resultat d'un treball etnogràfic al llarg d'un any als Instituts Satorras i Thos i Codina i Escoles de Salesians i Maristes - Valldemia de la ciutat de Mataró on es duu a terme el projecte en qüestió. A partir d'una pressa de contacte amb les persones que realitzen el projecte, les entrevistes, els buidatges d'aquestes, la seva sistematització, l'observació i la participació en la que es realitzen les notes de camp o l'avaluació, ha estat un procés laboriós i intens però molt interessant. Com a resultat d'aquesta feina ha sortit aquest article.

al fer-se joves guia, dels valors que es desenvolupen i de la necessitat de la seva ajuda per tal que el projecte funcioni i es clarifiquen quines són les expectatives i condicions per poder fer de jove guia. Aquesta xerrada informativa es realitza de manera amena i dinàmica, doncs hem de ser conscients; el projecte depèn d'ells.

Un cop la xerrada ha finalitzat, els joves són els que tenen l'última paraula i són ells els qui s'apunten al curs. Entre tant, el referent i l'educador es reuneixen per especificar quins dies i hores es durà a terme les sessions formatives i quin número de joves és el més adequat per la formació, entre 10 i 15 màxim per educador/a. S'especifica la normativa que haurà de demanar el compliment a l'alumnat, per tant, la importància de l'assistència, la participació i el comportament que es tinguin en les sessions, són elements claus que s'han de complir per poder exercir de Jove Guia.

És important que tots aquests aspectes hagin estat concretats i decidits per ambdues parts del projecte, doncs això determina que el projecte forma part de les dues entitats, IES i Nova Ciutadania, i que les responsabilitats del funcionament d'aquest dependran en gran part de les dues persones que estan representant i s'han compromès a dur-lo a terme.

És el partenariat, doncs, un element clau per tal que el projecte es dugui a terme de manera apropiada i depèn d'aquest primer pas per que funcioni adequadament. En aquest espai, per tant, es concreten les necessitats del centre, els elements que el projecte pot aportar al centre, els destinataris, els agents que intervenen (referent, educador i mediador intercultural) i els elements logístics. Es determinen i es lliguen tots els aspectes de manera comuna i es treballa com si fos una sola institució, per tant, de dues institucions es transformen en una, en referència a la finalitat i als objectius, per poder dur a terme el projecte. Uneixen esforços per arribar a la mateixa finalitat, construir un entorn socialment més cohesionat, és a dir, inclusió i cohesió social dintre de l'institut i a més a més treballada pels joves.

PROCÉS PER FER ELS CONTACTES		
	Partners	Finalitat
I moment	Ajuntament de Mataró, Pla de Nova Ciutadania i Centre Educatiu	. Dues entitats amb els mateixos objectius. Tenen les mateixes necessitats
II moment	Reunió Ajuntament (tècnica i educadora) i centre educatiu (equip directiu) 1projecte-2entitats=1projecte-1entitat	. Es discuteixen els punts claus del projecte que es durà a terme . Especificar referent del centre
III moment	Referent del centre i Educador de Nova Ciutadania	. Concreten projecte a la realitat del centre . Pensen en com buscar possibles participants
IV moment	Joves del centre i equip docent del centre	Informació al jove mitjançant els tutors
V moment	Joves – educador - referent	Motivació per que s'apunten al curs
VI moment	Referent i educador	Logística del projecte. com funcionaran les sessions
VII moment	Ajuntament de Mataró, Pla de Nova Ciutadania i Centre Educatiu	. Dues entitats amb els mateixos objectius. Tenen les mateixes necessitats

El procés de formació

Per tal que els joves dels centres educatius puguin desenvolupar la tasca que es proposa en aquest projecte, cal realitzar una formació específica. Aquesta es duu a terme abans de realitzar el servei als joves que voluntàriament s'han apuntat al curs.

L'escenari o marc educatiu on ens trobem aquesta formació és a una aula que ha de ser específicament gran pel grup amb qui es treballarà. El grup no potser més gran de 15 persones, ni més petit de 4. Aquest aspecte depèn de les dinàmiques de grup amb les que es treballen. La formació cal que sigui pactada amb el referent del centre si ha de formar part de l'horari lectiu o no lectiu, tot depenent de les característiques i possibilitats dels centres. Tot i que es recomana que sigui fora d'horari lectiu. És important aclarir les persones que estan involucrades en la formació: educador, mediador i referent.

Els destinataris d'aquesta són alumnes del centre que cursen entre primer i tercer d'ESO; aquests seran formats en grups barrejats d'edats, de tal forma que quanta més diversitat hi hagi en el grup millor.

L'educador/a en la formació és qui porta les sessions a la formació, amb la complicitat del mediador i la presència indirecta del referent, segons cada centre. En aquestes sessions el referent no hi participa activament, però generalment sap tot el que passa en elles doncs hi ha molt bona comunicació amb l'educador, i així el referent no queda desconectat de aquesta etapa del projecte; és d'aquesta manera que el projecte té un sentit per tots els agents que hi participen i ningú queda del tot desvinculat.

El curs el duran a terme l'educador/a i el mediador/a intercultural. El primer s'encarregarà d'anar adaptant els continguts a les necessitats del grup, crear les dinàmiques i els continguts d'aprenentatge pertinents i posant al dia al referent dels successos que van havent, i el segon aportarà a les sessions, a part de la seva complicitat amb l'educador/a, els seus coneixements de mediació i aspectes de cultures diferents que poden ajudar a veure els temes que es plantegen als joves de manera més oberta i vivencial. L'educador/a i el mediador/a pretenen potenciar el grup i desenvolupar capacitats individuals per poder fer futurament la tasca de jove guia.

TIPUS D'ACTIVITATS	
-	Dinàmiques
-	Treball en grups
-	Debats
-	Resolució de conflictes
-	Estudi de cas
-	Tallers basats en l'activisme del discent
-	Clarificació de valors

L'estructura de les sessions és a través diferents tipologies de metodologia, tot i que les dinàmiques són les que predominen. Aquestes es podrien distingir entre les d'escalfament, en la que es posa en situació al grup; les de continguts, en el que s'expressen els continguts que es pensen treballar amb més profunditat aquell dia; les de confiança, en el que es desenvolupa la seguretat en un grup; i les d'avaluació, en la que es pretén obtenir una reflexió dels joves sobre els aprenentatges que han obtingut i les dificultats amb les que s'han anat trobant al llarg de la sessió.

La funció del discent en aquest cas és imprescindible doncs ha de ser participatiu i actiu, ja que si no assoleix els coneixements després podria tenir dubtes conceptuals alhora de realitzar el servei. Una manera de saber si el jove és actiu o no, és a partir de la seva reflexió a l'entorn de les activitats i dinàmiques que es proposen al llarg de les sessions. Es demana una continua reflexió i opinió crítica de totes les situacions que van succeint al llarg del curs. És per tant, una avaluació continuada, doncs l'educador/a i mediador/a

volen saber en tot moment en quin procés formatiu està el jove, de tal forma que puguin anar readaptant i reajustant els continguts que se'ls dona.

La tasca de l'educador/a i del mediador/a és la de dirigir les activitats i dinàmiques que són pensades pel grup, tot readaptant-les a les necessitats que es van presentant. Es vol ajudar a desenvolupar a cadascú les capacitats tant individuals com grupals i fer un grup fort pel que fa al desenvolupament personal com podria ser les habilitats socials. Per tant, han de fer més de guies que de transmissors de coneixements.

Els continguts que s'explicaran van dirigits a l'acció del servei que duren a terme un cop tinguin el certificat de joves guies, per tant, estan relacionats amb el que necessitaran saber per realitzar l'acció; la funció de jove guia, que és el que realitza un jove guia i quines són les seves limitacions; com és l'Institut i les rodalies d'aquest; com tractar amb una persona recent arribada a un centre; les habilitats socials, entre d'altres.

CONTINGUTS
- Què és un jove guia. Les seves funcions i límits
- Coneixement de l'espai físic, com moure's pel centre
- Normativa dels professors
- Prejudicis i estereotips
- Recursos del barri
- Formes de solucionar els conflictes i la mediació

Tots aquest contingut és distribuït al llarg de set sessions i en funció de com sigui el grup es treballaran uns aspectes amb més èmfasis que no pas uns altres.

Les seqüències de cada sessió són similars en totes elles. Els continguts s'expressen a partir de dinàmiques que aconseguen que el discent pugui aprendre sense la necessitat de ser una classe magistral i això motiva molt als joves, doncs se'ls presenta una manera diferent d'aprendre que els és original i engrescadora. A la major part dels joves, els sobte aprendre mitjançant aquesta metodologia i tot expressant-ho en les reflexions que es van realitzant al llarg de les sessions. Quan s'acaben les sessions es dona per finalitzada la part formativa.

Al final del curs, es realitza una celebració final on hi participa l'alcalde i els regidors d'educació i de nova ciutadania, els educadors, mediadors, tècnics del projecte, professorat del centre, joves guia i pares d'aquests per donar un reconeixement als alumnes que voluntàriament han volgut participar en el projecte. amb aquest acte es dona per finalitzada la part de la formació.

La realització del servei

Amb l'arribada d'un nouvingut al centre, el procés del servei es posa en marxa. La tasca del referent ara és molt més activa, a diferència de la formativa, ha de posar en marxa el servei. L'educador/a i el mediador ja li han fet el traspàs d'informació de tots els continguts que s'han treballat a les sessions i les característiques de cada jove guia, per tal que aquest tingui una referència de les aptituds que es poden desenvolupar de cada jove guia. Aquesta informació, facilita la tasca al referent per que aquest pugui realitzar les parelles per començar l'acció.

Quan el nouvingut arriba al centre i ja està situat al curs que li pertoca, se li busca un jove guia en funció de les necessitats que es puguin percebre del nouvingut i les aptituds que hagi desenvolupat el jove guia en les sessions teòriques. Es valora si necessitaran d'alguna persona que faci de traductor, si realitzen el mateix curs o si estan a la mateixa classe.

En aquest context és el moment en que el referent presenta al jove guia i al nouvingut i alhora l'inici de la relació de guiatge entre els dos joves. L'inici d'un conjunt

d'aprenentatges que s'aniran desenvolupant al moment d'aquest. El jove guia posa en pràctica els coneixements que ha assimilats a les sessions conceptuals i les transmet al nouvingut i aquest al mateix moment sèrie de coneixements culturals i aptitudinals que fan aprendre molts elements nous als joves guia. Es crea una relació de reciprocitat, doncs tots dos aprenen un de l'altre.

El referent alhora va observant i fent un seguiment de com es realitza l'acció; com els joves guies van desenvolupant les seves capacitats i aptituds i com va adaptant-se al centre el nouvingut. Manté reunions assíduament amb el jove guia per poder resoldre les dificultats amb les que s'hi va trobant. Alhora també ha d'estar pendent del nouvingut i comprovar si el procés que s'està realitzant es l'adequat.

Al llarg del guiatge el nouvingut va situant-se i adaptant-se; doncs el jove guia el va conduint per la comunitat educativa, l'espai físic del centre, l'equip directiu i claustre, les normatives, les característiques més importants del centre o els horaris i calendaris de curs.

El jove guia cada cop va desvinculant-se una mica més com a guia en el moment que veu que el nouvingut s'està integrant. És un procés que la seva durada dependrà de les necessitats del jove nouvingut. El jove guia haurà d'assegurar-se que aquest vagi assimilant els elements que cal saber per moure's amb llibertat pel centre. Per tant, és un procés que depèn de cada jove, de com el nouvingut s'adapti al centre i de com el jove guia realitzi el servei. Qui decideix que el procés s'ha acabat és aquest mateix amb l'aprovació o no del referent. Amb aquest element el que s'està potenciant és la immersió total i la participació activa en el projecte Joves Guia.

Es realitza al llarg de tot el procés, una reflexió continua i un anàlisi per part de tots els agents participatius de com funciona el procés, doncs el projecte s'ha d'anar adaptant a les necessitats emergents del centre. En aquesta etapa el referent del centre és el més adequat per desenvolupar aquesta tasca, tot i que posteriorment es realitza un retorn a l'educador/a de Nova Ciutadania.

L'ORGANITZACIÓ DEL SERVEI	
1r.	Arribada del nouvingut al centre. Acollida del professorat. Ubicació del nouvingut al curs i any que li correspon
2n	Referent posa en contacte nouvingut i jove guia
3r.	Realització del guiatge. Acollida
4t.	Seguiment del referent
5é.	Fi del guiatge. Quan el nouvingut ja està integrat al centre

Avaluació continuada del projecte

Al llarg de tot el procés que comporta el projecte hi ha una avaluació i reflexió continua en el que s'obtenen resultats i aquests s'analitzen per tal de donar-li una readaptació a les noves necessitats que van sorgint. Per tant, l'avaluació en aquest projecte es realitza de manera transversal i paral·lela a tota activitat que es realitza, a partir d'una continua reflexió del que es fa.

Per poder explicar l'avaluació del projecte, i tenint present que es transversal, s'ha especificat l'avaluació en els diferents punts claus d'aquest; l'inici (els contactes), la formació, el servei i el final del projecte en que es va una avaluació exhaustiva respecte els resultats finals d'aquest procés.

A l'inici del procés ens trobem amb les primeres relacions que s'estableixen entre els centres educatius i l'ajuntament. En aquesta primera fase s'analitza com s'estableixen els

contactes, quins elements han funcionat i quins s'haurien de millorar. Amb aquesta avaluació l'educador/a pot fer-se una idea de com s'implicarà el centre, de les característiques que té aquest i de les seves necessitats més emergents. La tècnica i l'educador/a del pla de Nova Ciutadania s'encarregaran de reflexionar sobre la seva pròpia pràctica i si aquesta ha estat adequada a la situació amb la que s'han trobat. Si no és així, es procurarà analitzar per què i de quina manera s'hauria de millorar per una propera ocasió.

Un cop que s'han establert els primers contactes i s'han especificat els punts claus del projecte pel centre en concret, ja es comença la formació. En aquesta part del procés hi ha un conjunt d'avaluacions que es duen a terme paral·lelament. L'avaluació de les sessions per part de tots els agents participants, dels joves a les sessions per part de l'educador/a - mediador/a. Són els que duen a terme la part de la formació i analitzaran les necessitats del grup, els continguts que són donats, com els discents hi participen i quins aprenentatges estan assolint i si aquests són els que s'havien proposat com objectius d'aprenentatge. S'avaluarà a partir de les reflexions que vagin realitzant els joves a final de cada sessió. Per altre costat, es realitza una autoavaluació en la que, els joves analitzaran la seva implicació amb les sessions formatives i alhora valoraran si els aprenentatges que han tingut han estat resultat de les expectatives que tenien a l'inici de la formació.

Els resultats d'aquesta avaluació seran compartits amb el referent del centre per tal que aquest sàpiga quins són els punts forts i febles dels joves, i puguin conduir el servei amb bones indicacions. Al servei pren protagonisme el referent i el jove guia, en el moment de l'avaluació. Les reflexions sorgeixen principalment de dels joves guia. Es pretén realitzar una avaluació en la que el referent i el jove guia estiguin en contacte de manera informal sempre que calgui, però en la que es reuniran a nivell formal tres cops, com a mínim, per poder analitzar la pròpia pràctica i reflexionar sobre els aspectes que es desenvolupant les facilitats i les dificultats amb la que es troben al realitzar aquesta tasca. El primer moment a l'inici de l'acolliment i acompanyament, el segon moment es a mig guiatge i el tercer i últim moment es realitza quan el jove guia ja ha acabat la seva tasca. El referent es preocupa, en aquestes reunions, de com està el nouvingut i quin és el seu procés d'adaptació al centre. En aquesta avaluació els joves guies, a partir de la reflexió, s'adonen que els continguts que han treballat en les sessions estan portant-se a terme amb les seves accions amb el nouvingut. Així doncs, els continguts cada cop són més incorporats en el servei dels joves guia. El referent, alhora, va analitzant com s'està realitzant tot el procés i com està anant la seva tasca en el transcurs del guiatge.

Quan el guiatge s'ha acabat, el referent i l'educador/a es reuneixen per analitzar les resultats de la realització del projecte; com ha funcionat el guiatge, com s'ha adaptat el projecte al centre, quins elements s'haurien de revisar, quines funcions ha realitzat cada participant, què i com s'hauria de millorar per tal d'aconseguir un bon funcionament del projecte, si s'han aconseguit els reptes que s'havien acordat en els primers contactes, i si no és així, buscar els elements que podrien haver estat causa d'aquest resultat.

Per últim per part de l'educador/a es buscarà d'avaluar i analitzar el projecte independentment amb el referent, amb el jove guia i amb el nouvingut. Aquests tres analitzaran el projecte des de la seva perspectiva i això donarà una globalitat a l'educador/a del projecte en cada centre educatiu específic.

L'avaluació continuada i la reflexió específica de cada participant del projecte ajuda a percebre les mancances i dificultats que pot tenir el projecte i això fa que es pugui proposar millores per tal d'obtenir els resultats esperats més satisfactòriament. Els resultats que s'obtenen amb l'avaluació faciliten les readaptacions del projecte a partir de les necessitats de cada centre.

Totes aquestes reflexions que es van treballant al llarg del projecte són recollides per comparar-les amb els objectius que s'havien plantejat i poder treure'n conclusions. Des de l'equip de Nova Ciutadania tenen molta cura amb aquesta part, doncs es vol que les iniciatives que es presenten als centres siguin útils i responguin a les necessitats reals dels centres. Tenen molt present que cada centre és únic i irrepètible.

Procés d'avaluació		
Inici (partenariat)	Equip directiu del centre Tècnic i educador de nova ciutadania	<ul style="list-style-type: none"> . Com es realitza el contacte . Com es realitza l'adaptació del projecte . Quina implicació demostra cada institució
Formació	Educador/a i Mediator/a Jove Guia	<ul style="list-style-type: none"> . el funcionament de les sessions . l'adequació dels continguts al grup . la participació del joves . la tasca de l'educador/a i mediador/a
Servei	Referent Jove Guia Educador/a (de forma externa)	<ul style="list-style-type: none"> . com es duu a terme l'acció de guiatge . les necessitats amb les que es va trobant el jove guia . dificultats i mancances de l'acció de guiatge . els aprenentatges que es van posant en pràctica i relacionats amb les sessions teòriques . com respon el nouvingut . la tasca del referent
Final	Referent Jove guia Nouvingut	<ul style="list-style-type: none"> . els resultats globals del projecte . quins aspectes cal millorar . quins objectius s'han assolit i quins no

Anàlisi del projecte

El projecte que us hem presentat, és una bona pràctica educativa d'aprenentatge servei. Joves guies de Mataró combina els requisits bàsics per poder desenvolupar una molt bona pràctica educativa; hi ha aprenentatges, participació, reflexió, servei i intencionalitat educativa. Són tots els factors necessaris per que un projecte d'aquestes dimensions se'l pugui caracteritzar com un projecte d'aprenentatge servei.

Ara bé, caldria tenir en compte que aquest projecte inicialment no va ser creat amb aquest propòsit. Es varen trobar amb unes necessitats reals dels centres educatius i van crear aquest pràctica educativa amb forma del que ara diem aprenentatge servei.

Quan vàrem anar a realitzar l'etnografia d'aquest projecte va ser des de la perspectiva d'un projecte d'aprenentatge servei, tot i que sabia que no havia estat creat amb aquesta finalitat. Sabíem que a grans trets el projecte era d'APS, però amb l'etnografia es volia analitzar amb més profunditat tots els elements i poder aportar quelcom de rellevant per tal d'aprofundir amb aquesta molt bona pràctica educativa.

Tot seguit us presentaré els elements que caldria tenir en compte per desenvolupar un projecte de Joves Guia. Són requisits que caldria revisar en els projectes que es duguin a terme, doncs penso que pot facilitar la tasca en el moment de la seva aplicació, tot i que són requisits que s'han analitzat en un determinat context.

Les necessitats del centre

Els projecte de joves guies és un projecte que es preocupa directament pel centre on es realitza. Es basen en que cadascun és únic i individual. Això fa que el projecte cada cop

que es vulgui posar en marxa en un centre diferent calgui adaptar-lo a aquest segons les seves potencialitats i limitacions. Cada centre té unes necessitats concretes i aquestes amb la mesura del possible haurien de ser solucionades. El que es busca és que el projecte doni resposta a les necessitats que el centre presenta. El número de nous que arriben al centre, la implicació que presenta l'equip directiu i el docent, el clima o el currículum ocult del centre són aspectes que s'haurien de tenir en compte per tal de desenvolupar el projecte.

L'adaptació del projecte

El projecte és plantejat externament als centres educatius i això fa que cal que siguin adaptats per tal de donar un sentit únic i útil a aquest. Es vol realitzar un projecte a un centre educatiu i aquest funcionarà sempre i quan el centre faci seu el projecte i aquest formi part del centre. Aquest procés es realitza a partir l'adaptació. Aquesta s'hauria de realitzar a partir dels diferents agents que estaran vinculats en el desenvolupament d'aquest. És un aspecte important que hi formin part els agents externs i interns als centres educatius. Els subjectes que hi participaran han de veure un equilibri clar entre les dues entitats que formen el projecte, per tal de no crear confusions que poden facilitar el mal funcionament d'aquest.

La participació

Un element clau en els projectes d'aprenentatge servei, és la participació. Sense aquesta el projecte de Joves Guies no té cap sentit. No es demana col·laboració sinó la implicació de tots els agents que desenvoluparan un paper. La participació de l'equip directiu, del claustre docent, del referent del centre, de l'educador/a i mediador/a, dels joves i dels nous. Tot aquest agents han de participar i creure en el projecte en el que estan participant, doncs s'aconseguirà l'objectiu amb la seva intervenció. La participació no només consistirà en una acció continuada dels agents, sinó d'una acció reflexionada constantment, en la que els aprenentatges es puguin assimilar amb concreció i coherència.

L'equip docent

L'equip docent és el qui porta a l'alumnat a les hores de classe. Els joves tenen constant contacte amb aquest col·lectiu. Per aquest motiu, és important que els docents sàpiguen quins joves participen directament en el projecte i quines funcions desenvolupa, doncs en determinats moments poden ajudar i col·laborar a les sessions segons la formació que han rebut i les capacitats que han desenvolupat.

El docent, alhora, hauria de tenir present quines són les funcions del jove guia i quines no ho són, doncs en determinats moments els joves guies poden trobar-se en demandes per part del professorat que no són del tot adequades.

El referent del centre

En el moment en que el projecte es porta a terme en un centre es busca la persona de referència. Aquesta figura és necessària pel bon funcionament del projecte doncs és el qui controlarà i portarà conjuntament amb l'educador/a el projecte. Per aquest motiu, s'haurà de buscar complicitat per poder portar-lo sense gaire dificultats.

Per tant, el referent hauria de ser una persona que cregui amb les possibilitats del projecte i tingui ganes de dedicar-s'hi. Els joves guia necessitaran de la seva presència i constància en el moment de realitzar la seva tasca i ell és el que haurà de guiar-los per tal que es realitzi una bona pràctica educativa.

El referent ha de creure's el seu paper i ha de percebre que la seva participació és essencial. Ell en aquest projecte és el principal contacte que l'educador/a té amb el centre. Qualsevol imprevist que sorgeixi haurà de ser resolt pels dos referents de cada centre

(Nova Ciutadania i IES). Cal destacar que el llaç d'unió entre les dues institucions són el referent i l'educador. Són un sol equip.

L'educador/a i mediador/a

L'educador i el mediador són els qui han de captar el clima del centre, els elements que destaquen de la institució per tal d'aplicar el projecte i que aquest s'adapti sense cap mena de problema al centre. Per tant, depèn d'ells que el projecte s'adeqüi a les necessitats del centre. Cal que percebin si els objectius i finalitats del projecte poden ajudar a resoldre dificultats del centre. Si no és així, és millor replantejar-se l'aplicació del projecte del centre en qüestió.

Són els que s'encarreguen, també, de la part més formativo-teòrica, i preparen als joves per ser futurs guies per als nouvinguts. Han d'anar readaptant els continguts a les necessitats dels discents i alhora fent el retorn amb els referents.

Han d'estar atens al procés que es realitza en el centre i quins aspectes caldria readaptar i millorar, per tal que, en ocasions futures pugui funcionar millor. Amb això es potencia el procés de reflexió en tots els agents que participen en el projecte. D'aquestes reflexions s'extreu l'avaluació de totes les parts del projecte.

Coherència entre educador i referent

Com ja s'ha comentat en els apartats anteriors el referent del centre i l'educador/a han de creure's el projecte i intentar participar al màxim en la mesura de les seves possibilitats. Tots dos tenen una funció fonamental per tal que el projecte s'adapti correctament al centre. Un des de fora del centre, però des de la coordinació general del projecte i l'altre des de dins del centre amb la intenció de poder implantar el projecte amb més facilitats i amb una adequació més precisa. És per això que, es considera indispensable la bona coordinació entre els dos agents, l'educador i el referent. Doncs treballen per un fi comú i es converteixen en un mateix equip en el que es comparteixen responsabilitats a parts iguals.

Aquest treball ha d'estar ben coordinat i això fa que hi hagi un continuo treball de passos d'informació que fa que el projecte es pugui anar reconduint cap a la fi que es pretén. Però tota aquesta feina no funcionarà si tant el referent com l'educador no es creuen el projecte i realment potencien les relacions de partenariat, per tant, confiant amb l'altre, fent-lo participi de tot el desenvolupament del projecte, ajudant-se mútuament en les dificultats i cercant solucions adequades a les situacions en les que es van trobant.

Els joves guies

Els joves guia són una part participant del projecte. Han de ser conscients de que adquireixen unes responsabilitats exercint aquesta activitat. Aquestes hauran de ser acceptades i recolzades pel centre. Per això, en els anteriors apartats els hi hem donat importància als agents indirectes, l'equip docent.

Per tal que el jove guia pugui desenvolupar la seva tasca calen unes condicions que facilitin la seva intervenció. Per tant, se'ls ha de proporcionar un espai físic i temporal per que aquest pugui actuar i desenvolupar la seva tasca.

Se'ls hauria de demanar una participació continua que faci que tots els agents aprenguin d'aquesta experiència indirectament, és a dir, els companys que no estan implicats en aquest projecte poden tenir la possibilitat de formar part indirectament.

Els nouvinguts

Aquest projecte no seria necessari si no hi haguessin nouvinguts, però la realitat ens diu que cada cop serà més normal que hi hagi nouvinguts als centres educatius. El projecte Joves Guia de Mataró vol donar resposta a aquesta necessitat emergent, tot i que, s'hauria de especificar que els nouvinguts són un agent més a tenir en compte i no només el qui reben totes les aportacions de la resta dels agents. El jove guia sense ell no podria realitzar la seva tasca, i alhora no adquiriria tots els aprenentatges que el nouvingut li proporciona a partir de les seves accions.

El nouvingut és un jove més que actua en el projecte alhora que el rep. És el qui fa que la relació de reciprocitat, en aquest projecte, quedi més clara. Rep un acolliment i alhora ell dóna tot uns aprenentatges imprevistos que el jove guia va assimilant amb el seu contacte.

Per tant, la visió que dóna el projecte no és ajudar als desvalguts, sinó que el que es pretén és potenciar la cohesió entre els joves del centre i els nouvinguts. No es vol que el nouvingut s'adapti al centre segons les característiques dels joves guia, sinó que es creï un nou concepte de relació, l'enriquiment és l'obertura a diferents perspectives i el pensament de que hi ha altres formes de viure vàlides que ens poden ajudar a entendre realitats que fins ara no ens les havíem plantejat.

Com es realitza l'avaluació

Com ja s'ha comentat en els altres apartats els agents haurien de realitzar una continua reflexió sobre les diferents accions que es van portant a terme en el desenvolupament del projecte. Això fa que el projecte es pugui anar readaptant a les diferents circumstàncies en les que es van trobant i es plantegin quins elements caldria millorar constantment. D'aquesta manera es realitza una avaluació continuada en la que tots els elements són analitzats en el moment que succeeixen i fa que s'assimilïn més els aprenentatges que es van realitzant.

Així i tot, l'avaluació no només es realitza pels aprenentatges formals que s'adquireixen sinó que es realitza una avaluació de tots els processos del projecte, per tant, tots els elements que es treballen, la participació de tots els agents del projecte, l'adequació del projecte al centre, la recepció del centre, les relacions de partenariat, els aprenentatges i el servei realitzats, les relacions de reciprocitat entre els diferents agents o els resultats obtinguts per poder replantejar-se la rèplica d'aquest projecte un altre any o la readaptació en quelcom diferent.